'Onze kust is nu nog uniek door rust en leegheid' Angst voor volbouwen duinstreek nu regels worden versoepeld

Help, onze kust verbelgiseert



MARK REIJNTJENS

De Nederlandse kust dreigt te worden volgeplempt met lelijkheid. Daags voor de kerstvakantie besloot het kabinet de kuststrook niet langer te beschermen tegen bouwplannen van projectontwikkelaars. De Tweede Kamer en milieuorganisaties voelen zich overvallen en waarschuwen voor verbelgisering van het nu nog open strand.

HANS VAN SOEST

,,Voor je het weet staat onze ongeschonden kust straks vol hoogbouw." Gert de Groot, kustbeheerder bij Natuurmonumenten voor de Zuid-Hollandse eilanden en Schouwen, kan er met zijn verstand niet bij. Vlak voor iedereen met kerstvakantie ging, zette het kabinet een streep door de beschermde status van de kuststrook. Tot nu toe zag het rijk er op toe dat er niet overal grote strandhotels verrijzen. Straks is het aan provincies en kustgemeenten om gretige projectontwikkelaars tegen te houden. ,,En gemeenten zitten vaak krap bij kas. Voor je het weet is onze kust straks vogelvrij," vreest De Groot.

Op de website van zes verontruste milieuorganisaties (www.beschermdekust.nl) staat een kaartje van Nederland met daarop alle bouwplannen langs de duinkust: van Cadzand tot aan Callantsoog, overal zijn er plannen voor vakantieparken en permanente strandhuisjes. Het kabinet wil de kust 'economisch versterken' en minder betuttelende overheidsregels. Straks mogen strandpaviljoens bijvoorbeeld ook in de winter blijven staan en vervalt het bouwverbod in de duinen, op het strand, zeedijken en dammen. Verantwoordelijk minister Melanie Schultz (Ruimtelijke Ordening) wil dat er 'ruimte komt voor nieuwe initiatieven'. Het rijk gaat straks alleen nog over de kustbescherming.

De gemeente Hellevoetsluis is een van de gemeenten die staat te popelen om te bouwen. Aan het Quackstrand aan het Haringvliet heeft het plannen voor een boulevard en hoogbouw om - zo is te lezen in de folder - 'toeristen de mogelijkheid te bieden zich meerdere dagen te verwonderen over de kwaliteiten van onze gemeente'. In Vlissingen willen ondernemers 240 vakantiehuisjes en een hotel van zes of zeven verdiepingen bouwen in het Westduin en de gemeente Zandvoort bekijkt de mogelijkheid van strandbungalows.

Trekpleister

De kust is een enorme toeristische trekpleister. Volgens NBTC Holland Marketing kwamen vorig jaar ruim 2 miljoen buitenlandse toeristen naar de kust, die gezamenlijk 950 miljoen euro uitgaven. Niet gek dat ondernemers daar op willen inspelen. Maar die toeristen komen hier vooral omdat onze kust zich onderscheidt van die in België en Duitsland. ,,Vooral de Belgen geven aan hierheen te komen omdat ze het fijn vinden dat ze van zich af kunnen kijken," vertelt een woordvoerder.

Projectontwikkelaar KSR werkt aan een plan voor de verdere ontwikkeling van Hoek van Holland: 'Malibu aan de Maas'. De angst dat de kust lelijk wordt, is volgens directeur Jacko Roest zwaar overdreven. De kust is niet ineens vogelvrij, stelt hij. Als een gebouw het onderhoud van de kust in de weg staat (bijvoorbeeld als het zand niet meer kan verstuiven), mag het er niet komen. ,,Ik zie echt niet ineens veertig, vijftig hotels langs de kust verschijnen. Dat is ook niet rendabel, want ondernemers moeten het hebben van een paar maanden per jaar. De kust wordt niet één groot Scheveningen."

Dat er meer moet worden gebouwd, is volgens Roest evident. ,,De Nederlandse kust wordt steeds populairder, dat houd je niet tegen." Badplaats Hoek van Holland zag het aantal bezoekers explosief toenemen: van een half miljoen in 2008 naar zo'n 2,8 miljoen in 2012. ,,En dat zal alleen maar meer worden. Door alle spanningen in de wereld, groeit het toerisme in Nederland. Die mensen moeten ergens kunnen slapen en eten. Er zal meer worden gebouwd op plekken waar veel toeristen komen, maar niet overal. Gemeenten zullen hun identiteit willen bewaren."

Maar de Tweede Kamer heeft dat vertrouwen niet. Partijen voelen zich overvallen door het kabinetsbesluit. Ook regeringspartij PvdA. ,,Waarom is het bouwverbod ineens afgeschaft?" vraagt PvdA-Kamerlid Yasemin Cegerek zich af. Het besluit is geen wetsvoorstel waar de Kamer eerst toestemming voor had moeten geven. ,,We hebben hier niet eens een debat over kunnen voeren. Dit mag niet tot verrommeling van de kust leiden. Zoals in België, waar bijna overal tot aan de kustlijn alles is

volgebouwd."

De Belgische kust is sowieso het schrikbeeld van veel partijen. ,,Dit besluit kan enorme impact hebben op hoe onze kust eruit komt te zien," vreest SP'er Eric Smaling. ,,Onze kust is nu nog uniek door zijn rust, ruimte en leegheid. Maar Cadzand is nu al een beetje België en dat dreigt straks overal."

Dubai

Volgens boswachter Gert de Groot is het 5 voor 12. ,,Overal zie je initiatieven om te bouwen. Nu al glippen projecten door de mazen van de wet. In de Grevelingen komt een Dubai-achtig project met opgespoten eilanden met vakantiehuizen voor de allerrijksten. En op de Brouwersdam is een 30 meter hoog Inspiratiecentrum gebouwd. Het draait nota bene verlies, maar minister Schultz stelt het als voorbeeld van nieuwe initiatieven waar er meer van moeten komen. Wij zijn niet tegen recreatieve ontwikkeling, maar op de goede plek. Zo gooien we het kind met het badwater weg."